

Riigikontrolli lisataotluse selgitused 2027. aasta riigieelarve ja 2028.–2030. aasta riigi eelarvestrateegia juurde

Riigikontroll esitab lisataotluse majandamis- ja tööjõukulude katteks.

Majandamiskulud.

Riigikontroll läheb sarnaselt teiste riigiasutustega 2027. aastast üle Riigi IT Keskuse arvutitöökoha teenusele, et tagada asutuse pikaajaline IT-võimekus, turvaline töökorraldus ja suurem kriisikindlus ning kindlustada asutuse töö järjepidevus ka kriisiolukordades. Ülemineku tagamiseks on Riigikontrolli majandamiskulude täiendav vajadus järgmine:

	2027	2028	2029	2030
Majandamiskulud (eurodes)	98 000	98 000	98 000	98 000

Tööjõukulud.

Riigikontroll on ministeeriumide palgatõusust lähtudes olukorras, kus peab esitama lisataotluse piirmääraga kulude mahu suurendamiseks aastateks 2027–2030.

Ministeeriumide keskmine põhipalk tõusis 2025. aastal 5,5% ja kogupalk 6,5%¹. Samas mahus palgakasv on ministeeriumides prognoositav ka järgmisel aastal. Riigikontrolli auditivõimekuse säilitamiseks on vajalik tagada palkade konkurentsivõime võrreldes ministeeriumidega. Selleks esitame lisataotluse, mis võimaldab korrigeerida palku 2026. ja 2027. aasta sügisel vastavalt ministeeriumide keskmise põhipalga kasvule. Lisataotluse maht aastate lõikes on järgmine:

	2027	2028	2029	2030
Tööjõukulud (eurodes)	120 000	300 000	300 000	300 000

Palgatõusude mõju 2027. a võib eelarveläbirääkimiste ajaks täpsustuda sõltuvalt ministeeriumides tehtavatest valikutest. Lõplik tööjõukulude vajadus aastateks 2028–2030 selgub tulevikus ning sõltub sellest, kuidas kujuneb nende aastate jooksul ministeeriumide keskmine palk. Erinevalt ministeeriumidest puudub Riigikontrollil ja ka teistel põhiseaduslikel institutsioonidel võimalus asutuse kulusid katta muude vahendite (eraldised, toetused vms) tegevuskuludesse tõstmise arvelt. Põhiseaduslikel institutsioonidel tähendab eelarves tegevuskulude samale tasemele jäätmine seda, et tegevuskulud ei tõuse. Ministeeriumidel tähendab eelarves tegevuskulude samale tasemele jäätmine seda, et tegevuskulusid tõstetakse teiste vahendite arvelt ehk asutustel on erinevad võimalused oma tegevuskulude, sh palkade kujundamiseks.

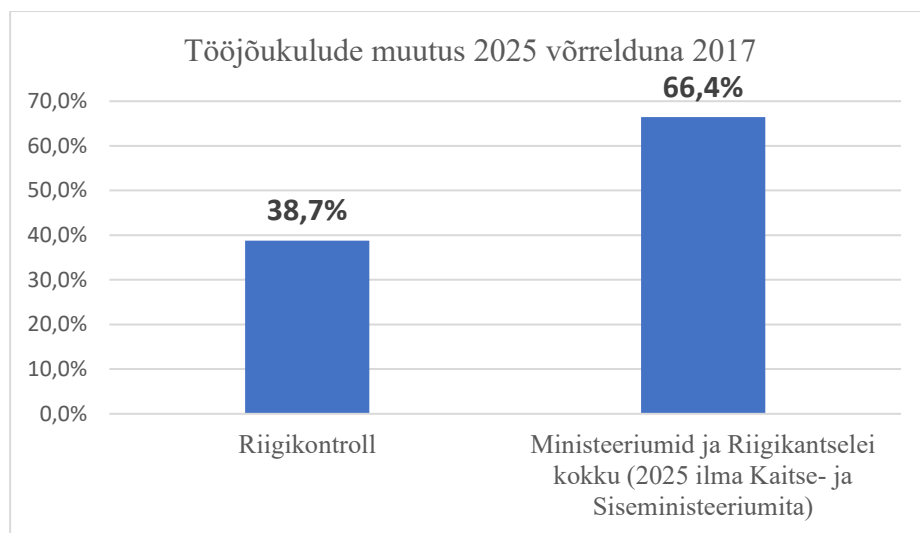
Riigikontrolli ametikohtade ja teenistujate arv on 2016. aasta 101 ametikohast vähenenud tänaseks 77 ametikohani. Siiani oleme suutnud hoida palgad konkurentsivõimelised suuremas osas asutusesiseste ümberkorraldustega. Järgmised sammud tähendavad juba teatud valdkondade auditeerimisest loobumist ning aastatega üles ehitatud valdkondlike teadmiste kadu.

¹ Rahandusministeeriumi personali- ja palgastatistika aastaaruanne 2025.

Arvestades eeltoodud asjaolusid ei ole Riigikontrollil võimalik katta ministeeriumide dikteeritud tempos tööjõukulusid nii, et ei oleks oluliselt mõjutatud Riigikontrolli võimekus ja meile seadusega pandud ülesannete täitmine.

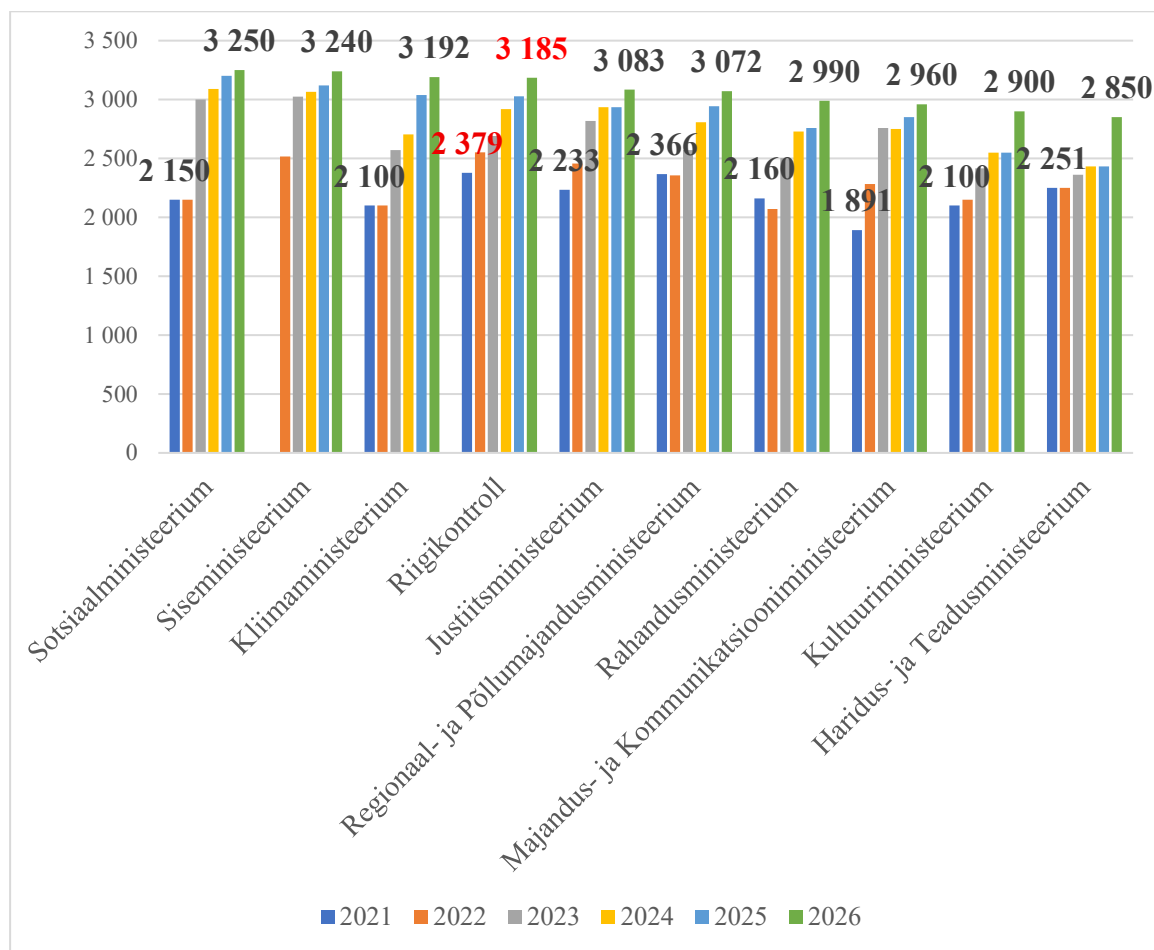
Tööjõukulud ja taust

Võrreldes eelnevate aastate andmeid on ministeeriumide kui asutuste keskmine tööjõukulu töötaja kohta perioodil 2017–2025 kasvanud oluliselt kiiremini kui Riigikontrolli tööjõukulu.

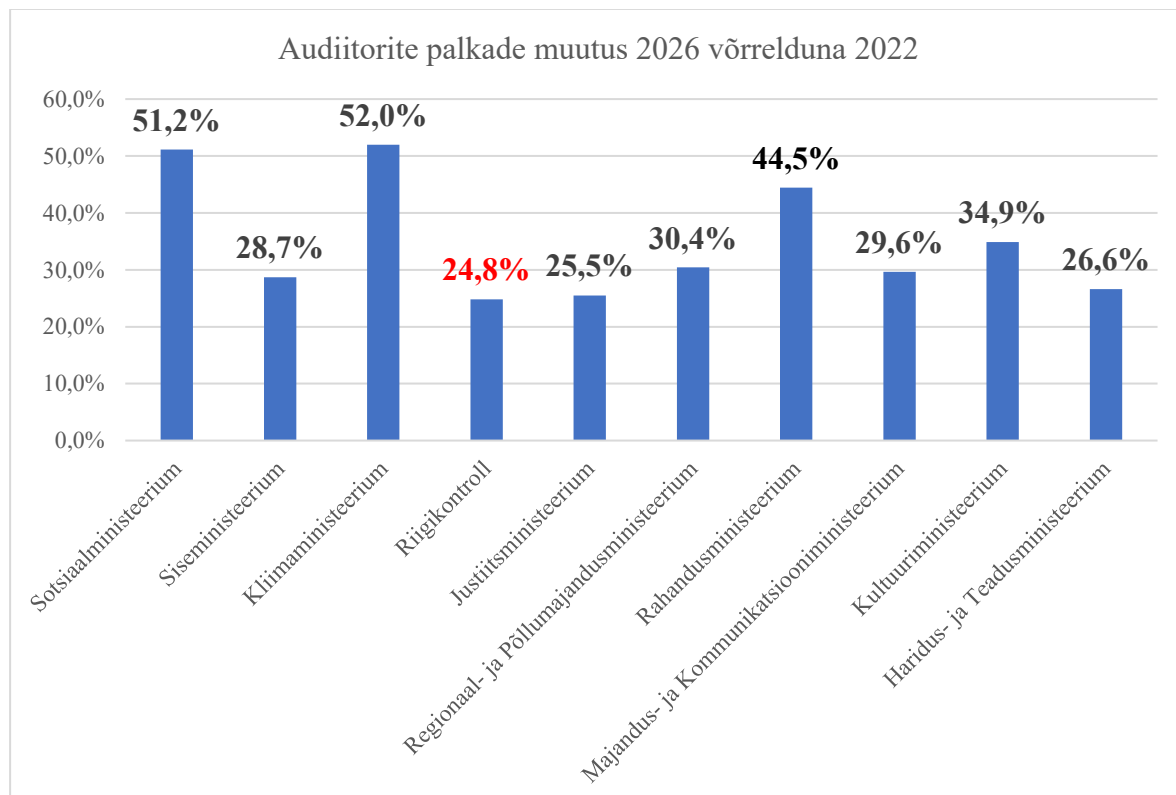

Audiitorite palga muutused ministeeriumides on viimastel aastatel vähendanud Riigikontrolli audiitorite palga konkurentsivõimet. Kui 2022. aastal oli Riigikontrolli audiitorite keskmine brutopalk suurem kui ministeeriumide siseaudiitoritel, siis 2026. aasta andmetel on see neljandal kohal. Pilti halvendab ka see, et Riigikontrolli audiitorite ja siseaudiitorite töö ei ole samal tasandil võrreldav.

Riigikontrolli audiitorite palkade olukorda võrreldes ministeeriumide siseaudiitorite palkadega iseloomustab järgmine joonis.

Audiitorite palgamuutus 2026. a võrreldes 2022. a

Kui Riigikogu rahanduskomisjonil, valitsusel või Rahandusministeeriumil on soov riigiasutuste tegevuskulu juhtida ning vältida olukorda, kus mõne ministeeriumi palgakulude suurendamine muude eelarveridade arvel tekitab lumepallina surve teiste ministeeriumide või põhiseaduslike institutsioonide palgakulude suurendamiseks, siis tuleks ministeeriumide tegevuskulud riigieelarve tasandil fikseerida. Samal viisil nagu on fikseeritud põhiseaduslike institutsioonide tegevuskulude kogusumma. Riigikontroll on sama ettepanekut korduvalt teinud juba alates 2021. aastast.